

Goigs a la Mare de Déu de l'Ecologia (i II)

per Jaume Busqué i Marcet

Jesús Prujà inicia els goigs fent menció d'Artemis d'Efes, deessa grega de la natura i de la caça. Germana bessona d'Apol·lo, filla de Zeus i Letona. Deessa de la castedat, restà verge i eternament jove. A Efes és representada com a deessa de la fecunditat, apareix amb nombrosos pits.

Mossèn Josep Dalmau, autor de la música dels goigs, escriptor i rector de Gallifa, en el seu llibre-assaigs "Diàleg de les Verges Negres de Polònia i Catalunya, poema de Carles Pi Sunyer", ens en parla així:

"La deessa Artemis d'Efes recull la intuïció vital arcaica que sols a través del Misteri (a manera de concepció virginal) fa aparició "una nova creatura" o és possible fecundar, gestar i fer aparèixer una "nova responsabilitat", per virtut divina. Sols a través d'aquesta compenetració -misteriosament travada- entre l'univers astral, els minerals, les plantes, els animals, els homes i l'aparició de Jesús de Natzaret com una "nova creatura", és possible la realització de la Salvació del Gènere Humà, en una fugida cap endavant, a través d'un procés ascensional del ser que té el caràcter de creació".

El primer vers dels goigs diu:

*"D'un vell arbre sobreexida
com Àrtemis fou abans
aquí fóreu reverida
pels nostres primers cristians,
perquè de tot desgavell
us creiem preservadora
embolqueu amb el mantell
la nostra terra, Senyora!"*

No és d'extranyar que els amants de la naturalesa hagin invocat la Mare de Déu com a Patrona de l'Ecologia tota, i siguin els Països Catalans, precisament, l'avançada d'aquesta invocació, i que el Bisbat de Vic, un dels més antics de la nostra terra, ho hagi refrendat.

I en defensa de la Natura escoltem encara el clam del poeta:

*"De dalt de tot del cim
protegiu l'ecologia
i amb ella l'aura floral
que ens arriba cada dia..."*

*"Retorneu-nos l'aire pur
l'aigua clara i mirallera..."*

*"Per què al pi, l'alzina i boix
al xop i al roure, a balquena
el fullam se'ls torna moix
i moren a sol i serena?..."*

*"Preserveu bolets i molsa,
esquirols, daines i ocells!..."*

*"No permeteu que el torrent
salti a enllà ple de femta..."*

i així, estrofa i estrofa, el poeta invoca la Mare de Déu, la protecció per a Catalunya dels camps, els boscos i els rius, i no s'oblida de les daines, dels esquirols i dels ocells que porten l'alegria, i així el poble canta i prega pels bolets, per la molsa, per l'alzina i el boix, i demana que li retornin la flaire de les plantes,

l'aigua clara dels rius i de les fonts, i que els preservi:

*"De les pluges verinoses
per l'àcid que ho mata tot
salveu-nos i feu frondoses
les plantes en cada brot..."*

I han escollit, sota el nom de MONT-VERD, l'advocació de la Mare de Déu del Castell de Gallifa, que es troba en el cor del Vallès, a la banda dreta de la riera del mateix nom, encimbellat dalt del rost a 640 metres d'altitud. Del "torrente Castrum Gallifa" en trobem esment l'any 999.

Immers entre muntanyes, barrancs i boscos, pins, alzines i roures, quan encara el 1060 era parròquia i estava enfeudat als Rocafort, als Centelles i als Gassius... en aquesta frondosa vall s'hi han escrit pàgines per la història de Catalunya. Així ho recorda el poeta:

*"Torneu-nos la llibertat
que van perdre els nostres avis..."*

I acaba el seu cant a l'Ecologia fent al·lusió al Vallès. Aquí si que podriem recordar aquella dita que esdevingué popular: "Com el Vallès no hi ha res".

*"Pels Països Catalans,
del Vallès que us engalana,
les quatre barres sagnants
feu onejar, capitana,
i sense espasa al cinyal,
sols amb l'amor que enamora,
embolqueu amb el mantell
la nostra pàtria, Senyora!"*

Cant que ha esdevingut Goigs. Goigs els quals voldriem que el poble se'ls fes seus per sempre, i amb cants i pregàries alhora, els elevés a la cima de la popularitat.

Referència:

*Els Goigs. Jesús Prujà
La Mare de Déu de Maria i el tramut Ecològic.
Mn. Josep Dalmau.
El Castell de Gallifa. Pere Sobregrau i
Joaquim Morera.*

FOTO ESTUDI
GAMMA

Material fotogràfic. Fotos de galeria i carnets. Fotocòpies.
Corominas, 139 - Tel. 725 28 64
SABADELL.

FONTSERE

ARTICLES PELL I VIATGE

Sant Quirze, 38
Tel. 725 85 41
SABADELL

FINQUES CARNER

Agent de la Propietat Immobiliària
San Antoni Mª Claret, 18
Tels. 725 47 66 - 725 49 76
SABADELL